

Oulun yliopiston etiikkatyöryhmän kokous

Aika: 9.1.2019 klo 9:00 – 11:00

Paikka: Horizon, Tellus Arena

Etiikkatyöryhmän jäsenet:

Mervi Heikkinen, puheenjohtaja, yliopistotutkija, kasvatustieteiden tiedekunta
Anne Keränen, varapuheenjohtaja, tutkijatohtori, Oulun yliopiston kauppa-
korkeakoulu

Aija Ryyppö, sihteeri, tutkimuskoordinaattori, strategian ja tiedepolitiikan yksikkö

Aki Manninen, yliopistotutkija, biokemian ja molekyyli lääketieteen tiedekunta

Sirpa Aalto, tutkimuskoordinaattori, humanistinen tiedekunta

Hely Häggman, professori, luonnontieteellinen tiedekunta

Minna Ruddock, tutkimusjohtaja, lääketieteellinen tiedekunta

Riitta Keiski, dekaani, teknillinen tiedekunta

Satu Pitkäaho, tutkijatohtori, teknillinen tiedekunta

Heidi Huttunen, henkilöstöasiantuntija, henkilöstöpalvelut

Minna Soini-Kivari, luokanopettajaopiskelija, varajäsen **Antero Metso**, lääketieteen opiskelija, Oulun yliopisto ylioppilaskunta

1. Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kutsu kokoukseen on lähetetty 2.1.2019 ja sitä on täydennetty 4.1.2019. Hallintoelin on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja mukaan luettuna vähintään puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösesitys: Etiikkatyöryhmä toteaa kokouksen laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

Oulun yliopisto

PL 8000
90014 Oulun yliopisto

oulu.yliopisto @ oulu.fi
Puh 0294 480 000
Fax 08 344 064

www.oulu.fi

2. Esityslistan hyväksyminen

Päätösesitys: Esityslista hyväksytään.

Päätös: Esityksen mukaan

3. KV-opiskelijan kohtaamat ongelmat maisteriopiskelun aikana

Joulukuun 2018 kokouksessa etiikkatyöryhmä kuuli opiskelijaa. Kuulemisen perusteella työryhmä päätti pyytää opiskelijaa toimittamaan asiaa koskevat materiaalit työryhmän sihteerille edelleen toimitettavaksi rehtorille. Rehtori tutustui aineistoon ja päätti siirtää asian hallintojohtaja Essi Kiurun käsiteltäväksi. Hallintojohtaja Kiuru totesi, että kyseessä on rikosasia, joka selvittely kuuluu polisille. Hallintojohtaja Kiuru hoitaa yhteydenoton opiskelijaan.

Päätösesitys: Koska kyseessä on rikosasia, etiikkatyöryhmä toteaa, että asian edelleen käsittely ei kuulu työryhmän tehtäviin.

Päätös: Esityksen mukaan. Prosessi etenee muiden toimijoiden kautta.

4. Ennakoiva etiikka tutkimustyössä -seminaari 17.12.2018

Etiikkatyöryhmä järjesti seminaarin, joka on tarkoitettu koko tiedeyhteisölle ja erityisesti tutkijoille. Seminaarin vetäjinä toimivat Henriikka Mustajoki ja Arto Mustajoki. Seminaari järjestettiin AGORA-salissa, Oulun yliopiston Linnanmaan kampuksella 17.12.2018, klo 9 – 13. Tarjolla oli myös tervetulokahvit klo 8.30 lähtien.

Seminaaria mainostettiin intranet Notion sivujen kautta, sähköposteilla ja kampusnäyttöillä. Seminaariin ilmoittautui 52 henkilöä.

Ohjelma:

9.00-10.00 Ennakoivan etiikan periaatteet (esimerkkeinä mm. kirjoittajuus ja tutkimusaiheen valinta)

10.00-10.45 Eettinen päätöksenteko rekrytoinnissa: ryhmäpohdinta esimerkitapauksen pohjalta

10.45- 11.30 Ruokatauko

11.30-12.15 Eettiset ratkaisut tutkijan mediasuhteissa: ryhmäpohdinta esimerkitapausten pohjalta

12.15.-12.45 Tutkijan uudet eettiset haasteet: big data ja open data

12.45-13.00 Loppukeskustelu

Ryhmäpohdintoissa huomioitiin Oulun yliopiston uudet arvot ” Luomme uutta, Kannamme vastuuta, Onnistumme yhdessä”. Henriikka Mustajoki ja Arto Mustajoki antoivat suostumuksensa seminaariosion ” Ennakoivan etiikan periaatteet” nauhoitukseen. Nauhoitus voidaan myös liittää tilaisuuden www-

sivulle nähtäville. Esa Kunelius kasvatustieteiden tiedekunnan IT -tuesta järjesti nauhoituksen. Myös seminaarin PP-esitys voidaan lähettää ilmoittautuneille.

Linkki nauhoitukseen: <https://youtu.be/TiqB3fom8VI>

Seminaarin PP-esitys ja ryhmätehtävät löytyvät eduuni-työtilasta ”Yliopiston etiikkatyöryhmä” kansiossa ”Seminaari 17122018” https://tt.eduuni.fi/sites/ouyliopistonetiikkatyoryhma/_layouts/15/start.aspx#/Tiedostot/Forms/AllItems.aspx

Päätösesitys: Etiikkatyöryhmä keskustelee seminaarista. Puheenjohtaja Mervi Heikkinen toimittaa seminaariesityksen PP:n ja videolinkin seminaariin ilmoittautuneille. Hän myös samalla pyytää ilmoittautuneilta esityksiä seuraavan seminaarin aiheiksi. Viestiin lisätään myös linkki yliopiston www-sivulle ”Tutkimuksen etiikka” <https://www oulu.fi/yliopisto/node/38317>

Päätös: Esityksen mukaan. Lisäksi työryhmä esittää, että valmisteluryhmät ja esimiehet tutustuvat yliopiston rekrytointiohjeisiin. Tavoitteena esitetään, että koko yliopiston tasolla saataisiin käyttöön yhtenäiset rekrytointiprosessit yliopiston arvojen (Luomme uutta, Kannamme vastuuta, Onnistumme yhdessä) mukaisesti. Em. toteuttamiseksi työryhmä pyytää yliopiston johdolta kommentteja yliopiston arvojen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden konkretisoinniseksi yliopiston rekrytointiprosesseissa.

5. Yliopiston etiikkatyöryhmän Notio- ja www-sivujen päivitys

Viestinnän ohjeistuksen mukaisesti yliopiston etiikkatyöryhmän tiedot löytyvät yliopiston ”Tutkimuksen etiikka” -sivustolta <https://www oulu.fi/yliopisto/node/38317> ja Notio-sivuston ohjeista Tutkimus – Tutkimusetiikka <https://notio oulu.fi/fi/tutkimus/tutkimusetiikka>. Työryhmän sihteeri Aija Ryyppö päivittää sivuja.

Päätösesitys: Etiikkatyöryhmä tarkastelee sivuja ja tekee päivitysehdotuksia.

Päätös: Esityksen mukaan. Esittely Oulun yliopiston etiikkatyöryhmästä julkaistaan Notion uutisissa.

6. Seuraavissa kokouksessa käsiteltävät asiat (vuosikello) ja 2019 budjetti

Etiikkatyöryhmän jäsenet esittävät puheenjohtajalle ja sihteerille seuraavissa kokouksissa käsiteltäviä asioita. Myös työryhmän ulkopuoliset henkilöt voivat tehdä esityksiä. Etiikkatyöryhmä laatii työskentelyn vuosikellon, jota päivitetään säännöllisesti.

Vuosikelloesitys:

Vuosi 2019

tammikuu – KV-opiskelijan kohtaamat ongelmat maisteriopiskelun aikana; tilannekatsaus toimenpiteistä

helmikuu – häirintä ja kiusaaminen, ohjeistus, tilanne opiskelijoiden ja henki-

löstön parissa; vierailijoiksi pyydetään asiantuntijat Emilia Vuoti ja Pia Partanen
maaliskuu – ihmistieteiden eettisen ennakoarvioinnin uusi ohjeistus
huhtikuu – henkilötietojen käsittely ja anonymiteetti tutkimuksessa, Suomen ohjeistus, GDPR; vierailijaksi pyydetään Niilo Vähäsarja
toukokuu - UniOGS:n kurssi, yhteistyö

Etiikkatyöryhmän budjetti vuodelle 2019 on 1500€.

Päätösesitys: Etiikkatyöryhmä tarkentaa vuosikelloa. Työryhmän jäsenet esittävät puheenjohtajalle ja sihteerille seuraavissa kokouksissa käsiteltäviä asioita.

Päätös: Esityksen mukaan. Informaatio yliopistossa järjestettävistä etiikkaan liittyvistä kursseista lisätään Notion www-sivulle.

Vuosi 2019

tammikuu – KV-opiskelijan kohtaamat ongelmat maisteriopiskelun aikana; tilannekatsaus toimenpiteistä

helmikuu – häirintä ja kiusaaminen, ohjeistus, tilanne opiskelijoiden ja henkilöstön parissa, 0-toleranssi brändi; vierailijoiksi pyydetään henkilöstoasiantuntija Emilia Vuoti ja opintopsykologi Pia Partanen sekä tohtoriopiskelija Jaana Isohäätä. Lisäksi vierailijaksi pyydetään Oulun yliopiston ylioppilaskunnan sosiaalipoliittinen asiantuntija Hennamari Toiviainen kertomaan opiskelijajärjestön näkökulman asiaan.

maaliskuu – ihmistieteiden eettisen toimikunnan vierailu, terveiset etiikan päivistä

huhtikuu – missä mennään - henkilötietojen käsittely ja anonymiteetti tutkimuksessa, Suomen ohjeistus, GDPR; vierailijaksi pyydetään Niilo Vähäsarja
toukokuu - UniOGS:n kurssi, yhteistyö

7. Muut asiat

-

Päätösesitys: -

Päätös: -

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Yliopiston etiikkatyöryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa heinäkuuta lukuunottamatta. Vuoden 2019 alkupuoliskon kokousajankohdiksi ja paikoiksi esitetään:

ke 6.2. klo 9-11 Horizon, Tellus areena

to 14.3. klo 9-11 Aspire, Tellus areena

ke 3.4. klo 9-11 Aspire, Tellus areena

ke 8.5. klo 9-11 Horizon, Tellus areena

ke 5.6. klo 9-11 Horizon, Tellus areena

Päätösesitys: Etiikkatyöryhmä hyväksyy esitetyt kokousajankohdat ja tarvittaessa päivittää ajankohtia.

Päätös: Esityksen mukaan.

9. Kokouksen päättäminen

Mervi Heikkinen
puheenjohtaja

Aija Ryyppö
sihteeri